

ЄВРЕЙСЬКОЇ ІСТОРІЇ І КУЛЬТУРИ КАБІНЕТ Створ. 1936 у Києві при АН УРСР на базі ліквідов. Інституту євр. пролетар. культури, що вів свою історію від засн. 1926 Каф. євр. культури при ВУАН. Складався з двох секцій — лінгвіст. (кер. *Е. Співак*) та муз. фольклору (кер. *М. Береговський*). 1940 почала діяти літ. секція (кер. *Т. Альтман*). Кабінет займався збором рідкіс. вид., фольклор. матеріалів, особистих фондів відомих науковців-юдаїстів, фонозаписів, проводив розвідки в галузі мовознавства. У його роботі брали участь відомі вчені, лінгвісти та письменники з різних респ. СРСР. Член вченої ради кабінету були євр. поети *Д. Гофштейн* та *І. Фефер*. У роки 2-ї світової війни діяв на евакуації у м. Уфа (Башкортостан, РФ) у складі Інституту мови і літери АН УРСР. Після повернення 1944 до Києва при ньому створ. Комісію зі збирання матеріалів і спогадів для «Чорної книги» — збірника свідчень про нацист. геноцид євреїв СРСР. Під час інспіров. 1949 сталін.

режимом кампанії по боротьбі з «безрід. космополітизмом» більшість співроб., передусім пов'язаних з діяльністю *Єврейського антифашистського комітету*, зазнали репресій, а кабінет закрито. Його незмін. кер. *Е. Співак* 1950 помер у в'язниці. 1992 роботу поновлено у відділі євр. історії і культури в Інституті політ. і етнонац. дослідж. НАНУ (Київ). Новоствор. наук. підрозділ зосередився на істор. та етнополіт. проблемах у галузі україноюдаїки.

Рекомендована література

1. Беренштейн О. Б. О судьбе Кабинета еврейской литературы, языка и фольклора АН Украины // Пам'ятати заради життя: Мат. «круглого столу» з приводу 40-річчя загибелі членів Євр. антифашист. комітету. К., 1993.

Л. В. Гриневич

Бібліографічний опис:

Єврейської історії і культури кабінет / Л. В. Гриневич // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-17356>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).